

7C1476
221.15-6N
503 00

1992-028

RIJKSDIENST
VOOR HET
OUDHEIDKUNDIG BODEMONDERZOEK

Aantekeningen

van

R. Woudstra

No I (van 15 April tot en met 3 eellij)

betreffende

*Onders. te Faan Prov. Groningen
Gem. H. Leek → Gem. Grootegast
Onderzoek No 57/9*

1957

1992-028

gem. Oudekerk

naar Faan

Faanenweg

toegang

(Bijna Heerd)

Boenderij en borgterrein
thans eigenaar v. Piepen

borgterrein
dit grachten-
stelrel was
voor ontginning
duidelijk zicht-
baar
Rudolf de Meysche
18^e eeuw

sectie 2 1:2500
gem. oudekerk

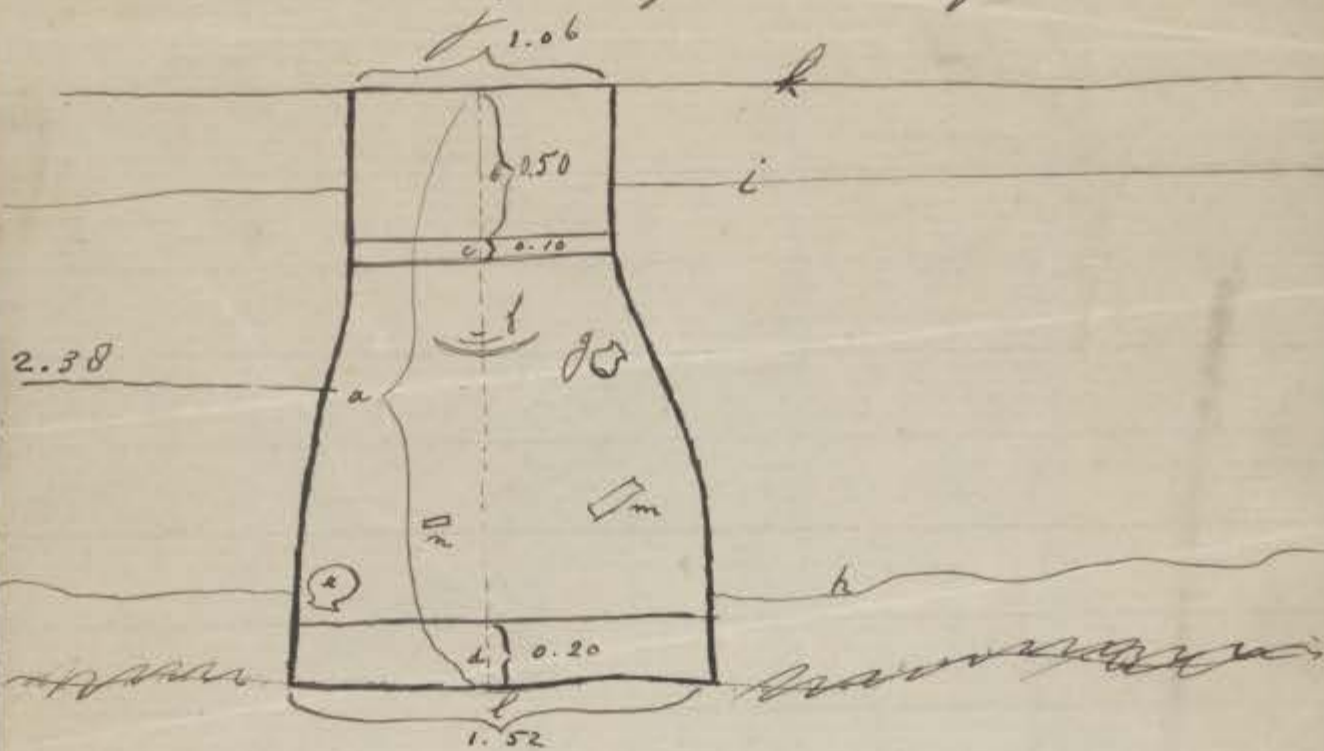
BYMA
t HUIS tot Faan Alberda
de Haer C. R.

De borg, zoals deze is getekend op de bekende kaart van Beckeringh
gez. van wit oosten

- 1170 1° Allerheiligenvloed + 1270 ontstam v. hinderker
 1277 Kerstmisvloed. Ontstaan v. d. Dollan de dringenden
 1219 Marcellusvloed
 1266 " "
 1304 in Zeeland verdrinking dringenden mensen
 1313 in Friesland " " "
 1336 " " " " "
 1357 Kerstmisvloed
 1361 Marcellusvloed
 1375 " "
 1368 St. Maartensvloed
 1380 in Friesland
 1387 " "
 1400 " "
 1403 St. Katharinvloed
 1404 St. Elisabethsvloed
 1421 " " 7^e dorpen en gebuchte Heesden
 1516 St. Katharinvloed
 1531 Allerheiligenvloed
 1532 " "
 1570 " " 5^e N. en L. Holland Origineel, heel Friesland
 1592 " " - behalve Gaasterland, Noord- en Oost-
 1633 " " - In Oproeven 9000 mensen, 70,000 runderen
 1637 Kerstvloed
 1686 St. Maartensvloed. in Oproeven 1558 m. 1387 p 7861 z.
 1717 Kerstvloed " " 2276 " 3200 " 11,666 "

	Normaal	Afwacchtig	Hoogste stand
Puttenham	Hoogwater 1.04	Hoogwater 3.00	1 Feb. 1953 3.55 + N.A.P.
Willemsbad	1.28	3.10	4.35
Osypen op Toorn	1.89	4.00	5.17
Oproeven	1.73	3.40	4.03

2 Mei 1911 Put te Faan a.d. Straatweg achter 4^e huis
 links (komende v. Zuidhorn) bij Obo Kapinga.

a = diepte 2.38

b = onderwijdte 1.52

j = bovenwijdte 1.06

d = laag wit zand 0.20

c = houtlaag 0.10

b = aschlaag 0.50 (tot bovenaan toe)

k = vlakke grond

i = begin veenlaag

h = begin zandlaag

l = gave pot

g = bijna gave pot

f = in elkaar gelegde scherven

m = turf

n = stuk molenstein

Maandag 15 April

Samen met de heer Bekker per combi naar Faan. Op 19 Maart j.l. hebben wij met de heer Halbertsma, de eerste verkenningen op het terrein gedaan. De omstandigheden waarin het terrein toen verkend was een ongunstig. Voorlegemal was het bijna onbegaanbaar. Wij verbeterden ons daarover beperken tot een luttelig contact.

Het terrein ligt ten westen van de straatweg Faan-Palop en kenbaar aan zijn logere ligging. Het bijgelegen bosveld draagt de naam "Hewet". Bijna ten westen als loeding op de staafkaart aangeduid. Tenet het verhoogde terrein geachtte zijn thans nog duidelijke de sporen van spanten te zien. Spanten, die eens luttel de een Dong ongewen hebben. Men heeft dan ook het vermoeden dat het de plaats is waar eens de bekende Meppel gewondt heeft en daar, door markt wel lust gedreukt, zijn omgeving terroriseerd. Het schrikbewindt dat een Ken uitveffende ongaflern met een ootium waardoor hij nog leden ten drage rang op velen lijpen ligt.

In 1725 zou het bouwcomplex door Rudolf de Meppel genijldt en vergroot zijn. Het huis bestond uit een verduyning en had evenals "Hanshemer" en "Hijensoord" graacht en ophaalbrug. Het grote voorplein diende voor rijtuigen. Het bestond tehiest met voltooid te zijn geweest want hij heeft maar een vleugel. De Meppel was puitman en Reuker van Ootterduel - Lange wold, of de tegenwoordige gem. Zuidhorn en Odekuk. Rudolf de Meppel was een nakomeling van Johan de Meppel (zijn overgrootvader), die omstreeft

Het genoemde gebied is thans in eigen dom van de heer van Dijken van de Scheepvaren febr. van Dijken et. V. te Waterhuizen bij Groningen. Ten behoeve van landverbetering wordt de Rvogte verlaagd en geigaliseerd, waarbij men tevens de gewone

Bougmateriaal geheel laat verdwijnen. De werklaam-
leden vallen worden de cultuur technische dienst en uit-
gevoerd door de fondamij. Bij het afgraven is men
hier en daar gestoten op muren etc. Deze taak is dan
ook naar deze overblijfselen een nader onderzoek in
te stellen. De D. Streek van de verhoogde terreinbult
is reeds afgegraven en in het terrein geëgaliseerd.
Het werk geschied met smalspoor en Kruipkranen en
telkens met in klampen afgegraven. Het niveau
van afgraven ligt beslist boven de vaste grond waas
door eventuele oudere sporen niet te voortblijven komen.

In dit verband mogen wij opmerken dat er verspreid
de aardewerk fragmenten voorkomen in het voorgezette
van de egalitatie. Aardewerk van kogelproffen die da-
tuen uit de 10^e-13^e eeuw en dus nogal wat vroeger dan
de Borg. Bijna Hend. Tevens moet worden vermeld
dat hier en daar grote kloostermoppen zijn gevonden.

Gerien boven genoemde materialen moet het met uit-
gestoten worden geacht, dat wij bewoningssporen kun-
nen aantreffen van oudere tijden.

Onmiddels was de toerusting gedaan, dat wij voor
publiek kundig bodemonderzoek kunnen beschikken over
een aantal bij de grondwerklaamleden werken arbeiders.

Des flinke mannen worden ons toegewezen. Bij ons
eerste bereik aan Tiaan werd aan de O. kant van de
afgraving een fragment muur met daaronder een
gedeelte van een houtconstructie waargenomen. Wij
menen er goed aan te doen om ons hier nader te
oriënteren. De toen gemaakte erkenning liet de indruk
achten dat ten O. van genoemde overblijfselen wel eens
een oudere graaf aanwezig zou kunnen zijn. De
proefplein maken we 3.00 br. en de S. kant hiervan in
het directe verlengde van muur en houtconstructie.

Het spreekt vanzelf dat ten gunstige plaats is gekoren
in het beschikbare terrein. Er tekent zich twee
breesden, met vuile donkere grond gevulde, stromen af,

gekheid door een baan vaste grond. Toevallig
 is de proefsteen / touw in O. richting uitgeret of
 ook daar de vaste grond aanwezig is. Het is niet
 uitgesloten dat we reeds in de aanvang van het
 voorgenomen onderzoek, met andere grachten gecon-
 fiteerd worden. Moet de voorstelling juist
 zijn dan mogen we van geluk spreken en weten we
 althans hoe het onderzoek aangepakt moet worden.
 Voorts is het een gelukkige omstandigheid dat de aan-
 gevangen proefsteen / loodrukt op de vullingen staat.
 Naar aanleiding van het gevonden en voorts om
 een beter inzicht daarvan te krijgen, besluiten wij de
 vullingen geheel uit te diepen voor een doortreede.

Nb. 1

gelien v. a. k. v. M. W. Op a. t. g. r. o. n. d. b. v. e. r. d. e. n. j. „Bijna Hout“ (18),
 de twee arbeiders werken aan proefsteen. Links Woudst. n.
 opname: „Tölkens“ Zuidamse, f. o. n. d. i. n. g. e. n.

Dinsdag 16 April. Namelijk de heren Bekker en
 Woudstra. De zes arbeiders staan ons men te be-
 schikking. Met de oprichting van de fondsmij., de heren
 Blaauwbroek weten we de zaak zo te regelen dat een
 andere groep arbeiders de bovengrond afvoeren van de
 door ons aangegeven W. uitbreiding van de proef-
 sloop. Hierdoor krijgen we dan eventueel ook een
 kistje in omstandigheden binnen de door ons ge-
 mende grachten. Voorlopig gaan de eerste zes arbeiders
 door met het uitgraven van de twee vullingen in het
 O. gedeelte van de proefsloop. Hier moet heel wat
 grond door de mannen verzet worden. Tegen de
 middag zijn ze tot op de vaste grond gekomen en
 is de W. bekendklaar. Het is nu wel duidelijk
 dat we hier met een gracht te doen hebben. Bij
 nacht zullen bestaan de vulling met drie afzonderlijke
 delen: 1° de diepste delen van de oudste gracht, bestaande
 uit een gemiddeld 0.25 dikke laag (twaan lumenre grond).
 Een laag die zich tijdens het gebruik op de zool van de
 gracht heeft afzet. Tegen het O. talud zien we een rondig
 gedeelte, met dunne laagjes humus resten, rijk af tekenen.
 Hier te plaatse ligt een plank op de bodem (plank: br 0.25,
 l.o. 92, d. 0.03). Wat aangaat het rondig gedeelte, menen wij
 dat het daar terecht gekomen is, door inspoeling van het talud.
 Tussen dit land en stuk wood puin van een kloostermop. In
 het voorgaande grachtgedeelte ontbreekt puin van welke
 aard dan ook. Het O. grachtstalud is vrij ~~steil~~ steil en
 gaat dan snel over in een vlakke grachtzool. Het W.
 talud is minste steil. De oorzaak hiervan kan gelegen
 zijn in een latere activiteit, waarbij de steilte wat ver-
 loren is gegaan. De zool van de gracht ligt op 1.30:
 N.A.P., en heeft, voorover nog een weinig, een breedte
 van ruim 5 m.

2° Een grondmatta van 8 m donkere aarde vermengd
 met veel puin en specie resten (dikte laag: 0.80) gelegen
 op het de laag laag van het W. grachtstalud. De med.

ta loopt min of meer wigvormig uit, tot in het mid-
 den van een penwende graaft. De, in het pakket aan-
 werige, mobilia wijst in de richting van de 17^e eeuw.

3°. Een geheel andere vulling bestaande uit diagonaal ge-
 legen lagen brokken blauwe klei, afgewisseld door lagen
 zand. Wat de eerste aangaat is het duidelijk dat
 we hier te doen hebben met o graden gestoken blokken.
 De gelijke handlagen met hier en daar oversten, verraden
 een kunst als vervaardigde vaste grond. Het geheel
 maakt de ^{deel} vulling uit van een latere graaftvulling.
 Deze tweede periode is in de eerste plaats te herkennen
 aan de inkeer van het O. talud, die ten opzichte van
 de eerst penwende graaft, veel hoger wegzakt en voort
 die vergraaft. De W. zijde beruhten wij direct op
 de grond. en puur massa van sub 2. Ik men dan
 ook uit de verkregen gegevens te mogen afleiden,
 dat een en ander met elkaar in verband staat en
 niet twisig dat men de oudste graaft met
 de het pakket aan de W. kant heeft dichtgestort om
 daardoor een nieuw talud te kunnen graven
 welke beantwoordde aan de te maken nieuwe
 graaft vorm. In tegen stelling met de eerste graaft,
 heeft men bij de jongste te lange, schuin oplopende
 hellingen gemaakt. De bodem is vertoort een kleine
 kromvormige lijn. Het was de bovengrond bij het
 afgraven van het terrein reeds verdwenen, inghans
 mogen we door bijkomende verschijnselen wel aan-
 nemen, dat het niveau van inkeer is op 0.40 + N.A.P.
 heeft plaats gevonden. De diepte van de jongste graaft
 reikt tot 1.00 + N.A.P. en heeft derhalve een totale diepte
 van ongeveer 1.40 m. met een bovenbreedte van 5.40 m.

Naast de boven gecommeneerde overblijfselen trecken
 nog de aandacht: a. een rest van een muurwerk,
 b. de daaronder aanwerige hout constructie. Wat
 de tweede aangaat zijn we de mening toegedaan,
 dat het functioneel wat met de eerste graaftperiode

heeft mit te staan. De testen bestaan uit een aan de voor-
 kant ingeslagen zware eiken balk (maximale lengte
 2.00 m, van 0.40' tot 1.60: N.A.P.). De balk vertoont aan zijn
 onderzijde een afgevoerd en tevens aangepunt gedeelte. Naar
 boven is het geheel vlak en rechtehoekig. De punt van de
 balk is ^{via} door het onderste graaft halvet, diep in de vaste
 grond gedreven. De balk staat wat schuin en helt naar
 binnen iets over. Waarschijnlijk om het draagvermogen
 te vergroten. De balk heeft een vlakke breedte van 20 cm.
 Ongeveer 25 cm onder de bovenkant heeft men een ^{rechtshoekige} schou-
 balk aangebracht (br. 12 cm) die tegen de binnenkant
 van de verticale balk is gespikerd. Samen vormen ze
 een vlak geheel. De schouwbalk vertoont ongeveer onder
 een hoek van 45° schuin naar boven. Bij de aanhegging
 heeft men de schouwbalk met een verske afgetaagd.
 Verder naar binnen van de grachten worden nog
 meerdere houttesten aangegegraven. 2.55 m. vanaf de
 voorkant van de ingeslagen balk treffen we een
 op zijn kant staande dikke eiken plank die naar het
 Z. uit het onderhavige profiel steekt (br. 20 cm, d. 5 cm).
 Volgens ^{20 cm} ~~20 cm~~ binnen de staande plank, het onderste
 van een 10 cm dikke, schuin aangepunte, rechtshoekige
 paal. Beide voorgaande werkhijelen raken niet de
 vaste grond. Het is wat spectacul. is een doorop-
 volgende, heel breedte, staande plank die tot 20 cm
 in de vaste bodem gaat (br. 32 cm, d. 5 cm, l. 90
 0 m, van 0.40' tot 0.50: N.A.P.) Wij krijgen de indruk
 dat ook de plank in de grond is geslagen. De on-
 derkant gaat althant door het halvet van de
 onderste graaft. De stand van de plank is even-
 wijdig aan de ingedreven voorste balk. Tussen de
 balk en de breede plank berijdt zich de veds en de ge-
 nrende grondmassa met puin resten. Het is niet onwa-
 rijk wat erin aan weinig was, de houtconstructie of de
 grondmassa. Het feit dat u voor de houtconstructie geen
 zichtbare uitsteek door de massa zichtbaar is zou een

we mogen wonderstellen, dat de grondmassa met
 primitieven zelfs de constructie moet zijn gestort en
 aldus van oudere datum is. Een uitgebreid onder-
 zoek kan wellicht een antwoord geven. Jammer ge-
 noeg stort het graafwerk spoedig in door uitspoeling
 van grondwater. Op de hofconstructie was eerst een
 eenheids muurwerk geplaatst (steen formaat $23 \times 10 \times 4 \frac{1}{2}$ cm).
 Ook het muurtje geeft, naast de afmetingen van de
 daarbij gebruikte bakstenen, de indruk van jonge bewoning
 of stokerij te zijn (borgcomplex 1785, Rudolf de Oude, p. 58).
 Hierbij geeft de bevelde grondvloer mede te rug te zien
 dat het bouwstel op de grondmassa met pijn gebouwd
 is. Uit voorgaande opgraving van verkijsseles
 blijkt wel dat de oudste graafvulling van oudere
 tijden afkomstig moet zijn. Het bouwstel was ver-
 langd als de daaronder aan geringe breedte der hofwaa-
 stufitie. Het bewaard gebleven muurfragment bestond
 uit nog zes lagen van onder naar boven, kops-langs
 gelegd.

alt. 1785. Naast het ambuinen gemaaete kantenstructie
 op hofkant staande plank, pakkethje met aangegolven
 moerai of as steen plank. Het is een muur
 van

neg 5657

178.3

gevoelt van uit' bethruen gromotproloic. It. wa
 grootstuf mas uitkooelge pphoafte liuare
 balle in d'laar balle. Aan hulle en doot van
 fachtwelling van. Aan luit's en pottelle
 van gromotmassa met d'niez gill' p'ruispro
 moedpruilinge 0.90'. N.H.P. gra. n. n. k. l. v.

neg 5656
 dia 207

178.3

Profile protects all work met in unproductive in construction
 older masonry. Turns groundmass on the W. side of masonry
 gravel. No. 2. 2. 2. 2. (St. Alex. Tugot. Bureau. Totters)

Stem 1/2 x 1.5 x 2.5 cm
 (marking like below)
 by the masonry to
 morning.

Pl. 4

woensdag 17 April. Aanvrij de heren Bekke en Woultke
 zelfde arbeiders als voren. De in het N. profiel van de
 proefleuf voortkomende tweede, O. graacht, is diepte uitge-
 spilt en getekend. Duidelijk zijn hier twee perioden ken-
 baar aan hun verschillende insteken. De oudste komende
 van de het ondoopgracht (diep , van tot N.A.S.)
 de jongere van een hoger niveau (diep , van tot)
 Tevens is het hart van de laatste wat naar het O. ver-
 schoven en duidelijk een geheel andere vulking.

Vandaag kennis gemaakt met de eijfnaam van het
 terrein, de heer van Dripen. Hij is zeer in genomen
 met de reeds nu bereikte resultaten. Inzake door de
 bekende historie van de Meppche heeft hij de gronden
 aangehouden. Van hem kunnen we alle medewerking
 verwachten ten aanzien van een eventuele grote aan-
 pak van het ondoopgracht. Vandaag wordt u verduur-
 werkt aan de W. uitbreiding van de proefleuf. In
 dieper gelegen grondlagen worden we scherven tegen
 van 10° N. kunnen kogelpotten. Over kunstige scherven
 vinden wij verspreid op het veld geëgaliseerde
 O. terrein gedeelte. Uit de ^{thans} overblijvende contacten met
 het aardewerk mogen wij wel voorstellen dat
 deze, uit de laag afkomstig zijn, direct gelegen
 op het ondoopgracht. Het laatste niveau wordt wij
 dagen, het niveau van waaruit de oudste graachten
 zijn uitgegraven aangelegd. Wellicht mogen wij
 enig verband leggen tussen de aangetroffen scherven
 en de aanleg der graachten. Op inder van de weekdag
 wordt in de westelijke proefleuf uitbreiding een
 fragment van een muurwerk blootgegraven. Even voor
 het einde van deze uitbreiding. Het resultaat is O.-W. ge-
 oriënteerd en bestaat uit ~~de~~ ondiepe funderingslagen,
 van grote klooster moppen (30/31 x 15 x 9 cm). Breedte van
 het muurwerk 1 em. Merkwaardig is, dat men
 bij de aanleg op een verlaag heeft gefundeneerd en
 niet op de daaronder gelegen landlaag. Wellicht heb-

hebben wij hier te doen met een aanleg uit de 19^e eeuw.
Vogthans treffen wij aardewerk van van oudere
tijden. Bijbehorende bewoningsspoor uit deze eeuwen
zijn tot nu toe niet gevonden. Behalve twee grote,
min of meer ronde kuilen, bestaat de platte grond van
de sleuf uit vast gelig land.

Afb. 5

Afb. 5

5658

Proefsleuf I.
Achter: de twee grachten,
en de houtconstructie in
het st. profiel. Op voor-
grond links: fragm.
fundering kloostertoren.
Het profiel geeft een
duidelijk beeld van
zijn gelaagdheid.
De donkere band
is de venlaag met

daaronder een zandlaag (A) en de verlaag (B). Uit
de laag op het ven komen kugelputkerren. De aanwering
kuil in het profiel vindt zijn oorsprong vanaf bovenkant van
deze laag. Voor de tegenovergelegen putwand een
grote overeenkomstige kuil. Waarschijnlijk behoren deze
overblijfselen bij de ^{bewoning van} de ~~afgevoerde~~ murenfundering. J. v. u. h.
L. W. (foto II)

Afb. 6

5659

Proefsleuf I.
In het profiel de
houtconstructie. Het
bleek te behoren tot
een rechthoekige
bekisting, waarvan
de st. in O. wand
was gevormd
door ingelagen, naan-
de planken, in de
hoeken twee ^{palen} borden
met schoorbalken.
J. v. u. h. L. W.

146.7

Proefsteuf I. Begin van de opgraving. Op achtergrond:
Taanenstraatweg waaraan de Poort heeft gelegen.
gez. v. n. h. W.

Donderdag 18 April Samen met personeel Bekker en Woudstra. Tevens 6 arbeiders. Met het oog op goede vrijdag zullen we vandaag zoveel mogelijk moeten opgeven dat de arbeiders, tijdens onze afwezigheid, door kunnen werken. De onderhanden proefpleef wordt nogmaals naar het werk uitgebreid.

In de middag men vertrekken we naar Marjot. Zaterdagmorgen 20 April wordt, aan de kant van het bekende profiel van de proefpleef, aan de directie van een en ander verlag gedaan. Hierbij zijn tevens de heren Halbertsma en Rensen aanwezig. Verandelijk rijst we van mening om met het onderloek voort te gaan.

Dinsdag 23 April. Samen met Bekker, via Haarlem, afsluitdijk naar Faan. Die dag kunnen we alleen nog even proefhoofde nemen. In Haarlem had men ^{een} pleef laten graven in een tuin, waar een fragment van de W. kalksteen te voorschijn was gekomen.

Woensdag 24 April Samen met Bekker en Woudstra. Tijdens onze afwezigheid de proefpleef naar het W. uitgebreid. Hier was men gegaan tot op de geschapen handlang. In dit paaletti waren de arbeiders veel putte tegen gekomen wat ze onder men opgravingen hadden. Op de kant lag dan ook veel paksteenpuin van verschillende perioden. Zowel klein - als klootsteen. In de beide putwanden nog veel overblijfselen resten aanwezig. Het werk wordt hier voorlopig stop gezet. Om ont in het toeren de ligging van de reeds gevonden de D. gelegen die plaatsen beter te kunnen beoordelen, gaan wij er toe over naar het W. een nieuw onderloek in te stellen. Te dien tenzij later we nogmaals een pleef graven in de loop de beide quaarten.

nu gemaakt aan te hebben. Reeds spoedig komen
 ook in deze N.-O. Hout twee donkere strepen
 grond aan het licht, duidelijk te herkennen
 aan de omringende vaste landlaag. Tegena-
 over de O. gelegen baan staan wij wat sceptisch om-
 dat de vulling wel sterk afwijkt van die, welke
 wordt aangegraven in de eerste proefpleef.
 Inkwabaling ongeveer ligt deze strook in het
 verlengde van de gereduceerde beek in het voorde-
 lyk voor terrein. Het zou ons niet verwonderen
 wanneer wij met deze baan in de nieuwe
 Hout, te maken hebben met een vreesge-
 deeltje van deze zelfde beek. Dit kan aan
 hiervan meer zekerheid te krijgen wordt er een
 verbinding gegraven ^{terde} van de eerste naar de
 nu gemaakte proefpleef. Tevens verkrijgen we
 hier een aansluiting met onder gebruik de hout-
 constructie resp. bekisting. Voor dit doel moet
 heel wat grond verzet worden. Laat in de
 middag kunnen we de raak touw overzien
 dat we de inderk krijgen juist in de N.O.
 ronding van de binnenste graaf te zijn beland.
 Interessant is voorts te zien hoe deze ronding
 door de vulling van de N.-Z. gelegen baan
 gegraven is. Het uukton van de laatste
 wordt nu veel gemakkelijker. Hier hebben we
 beslist te over met een deel van de oude
 beek die vertijds in het terrein meanderde.
 Het is daarom best mogelijk dat men de
 het verdere beloop van de beek gebruikt heeft
 als graaf voor een burcht. Het is wel moge-
 lijk dat dit probleem zich in het verder verloop
 van het onderzoek oplost. Onvermijdelijk is al-
 thans wel dat men bij de aanleg van de
 graaf ronding dat deel van de beek wat
 buiten de omgeving viel, heeft dichtgestort.

Hier zien we dan ook in de vulling veel meer van de ware kloostersmoppen. Nu we de ontgraving hebben doet de binneste graaft aan de S. kant naar het westen zwenkt, Nulles we eerst trachten deze graaft meer W. in het terrein op te sporen. De omstandigheden zijn daar gunstig omdat er een sloot gegraven moet worden, die het gehele veld in tweeën zal delen. Ten plaatse van de Komenote sloot laten wij een sleuf graven. In samenwerking met de uitvoering geschiedt verbetering, wordt de vrijkomen de grond door hem afgevoerd. De sleuf trekken we over de gehele (N. & S. richting) breedte van het terrein.

Donnerdag en Vrijdag (25 en 26 April) wordt er gewerkt aan de nieuwe graven. Met het oog op werkzaamheden in Haarlem op a.s. Maandag en Koninginnedag op Dinsdag, bespreken wij met de uitvoerder de heer Polansky de werkzaamheden zo, dat wij pas Donnerdag & eeri in Taarn terugkomen. Hiervoor geven we opdracht om nog een lange sleuf aan de O. kant van het terrein te doen graven.

Donnerdag & eeri. Met de heer Halbertsma en Prekker naar Taarn. Bij onze aankomst heeft men de sleuf in het W. alreeds op een bepaalde diepte uitgegraven. Het laat zich wel aan zien dat reik in het S. profiel een graaft berijcht die enige tientallen meters binnen die van de bebouwing van de Meysche ligt. De opstudeer de ontgraving komt wat plaats betreft meer ^{over opp} met het alreeds genoemde binneste graaft, aan de O. kant van de het terrein. Vrocht Nulles wij ont dan ook berijhouden met het voornije brengen van het O. profiel de nieuwe graven. Merkwaardig is een beboving aan de binneste zijde van de overste graaft. Men heeft inmiddels deze

khoeving reeds verdu naar het N. vervolg. Later
 blijft het dat we hier met een veldgraft te
 doen hebben. De heer Halbertsma reist naar
 Sneek, nadat hij met een en ander op de hoogte
 is gebracht.

Dinsdag 3 e Mei. Aan weinig personeel Bekken
 en Wapendeken. De te beschikbare arbeiders werken aan
 de N.O. hoek van de reeds geconstateerde 9 binnenste
 graft. Met deze werklakambleden hebben wij voor,
 om het verloop van de graft in twielfde richting
 wat verder te vervolgen. In tusschen tekenen wij ka-
 men het O. profiel van proefpleuf II. In deze coup worden
 wij geconfronteerd met een aantal verschijnselen waardoor
 inbegrepen een inzicht wordt verkregen in de gesteld-
 heid van de bodem. Evenals in proefpleuf I ligt
 ook hier op de venlaag een venpakket van een paar
 cm dikte. Zoals het profiel in de eerste proefpleuf liet zien
 een laag kleiige grond met daarin bevondende kogelpot-
 aandoen op de venlaag, bemerken wij in het O.
 proefpleuf II het zelfde. Ook hierin veel aardewerk
 uit de helfte periodes (10^e - 12^e eeuw). Zoals gezegd
 hadden wij het ^{proefpleuf II} profiel laten graven om na te gaan
 of ook het de reeds eerder genoemde binnenste graft
 hierin voor zou komen. D. w. z. de N. kant van
 het vermoedelde graftstelsel. In het O. profiel
 van pleuf II is deze graft dan ook fraai in
 doorsnede te zien. De in steek van het oudste
 graftgocelle komt ook hier van ^{het} de vaste
 venlaagje. Uit de oudste vulling komen
 een aantal kogelpotsherpen waaraan we voor-
 loepig mogen concluderen dat ze behoort tot
 de oudste bewoningperiode. In de oudste
 vulling komen geen gruisresten voor. Opmerke-
 lijk is bij deze opgravingen wel, dat we hier duidel-
 ijk een tweede in steek waarnemen. Komende
 van de bovankant van de oudste laag. Ten

niveau verschil van ongeveer 40 cm. Hoger dan
 zouden we willen vermoeden dat de graaf
 reken twee maal dienst heeft gedaan. De tweede
 maal waarschijnlijk in de 14^e eeuw, tot wellicht
 ook nog in de 15^e eeuw. Tijdens gebruik heeft
 men aan de binnenkant van de graaf een
 schouwing aangebracht, bestaande uit ronde, aan-
 gepunte, resp. ingeslagen palen. Tevens liggen
 de houten ^{aan de binnenkant} om de eerste gebouwen stervigheid te
 geven. Voort mij dichte, tot ^{als} vlechtwerk ^{toegepaste}
 takken. De staande palen zijn diep in de vaste grond
 gedruven. Hun bebarend gebleven lengte is ongeveer
 135 cm. De ^{diameter} dikte van de paal in het profiel is
 15 cm. Waarschijnlijk heeft deze schouwing de functie
 vervuld van talud versteviging. Lijken met in
 de oudste periode. Decoratief is de vulling van
 de graaf. In het oog springt zijn een aantal
 dikke laaggespitte veerlagen, afgewisseld met
 ventige blauwachtige kleilagen. In de laagste
 lagen doorspekt met puinresten. De vullingslagen
 zijn duidelijk van uit een richting gestort en
 hebben naar binnen een ^{af}hellende zijwaaier. Het
 leidt geen twijfel of deze vulling is afkomstig
 uit ^{de} de t. graaf van de mepke. De graaf
 is nog in het veld als een terrein in trekking
 te zien. Bij het graven hiervan hebben de bopwens
 van de jongste ^{de} tijd, maar het t. dikken worden de
 veerlaag, verspreid en vervolgens in de onderste
 graaf gestort. Wat opvalt is een grote massen-
 gelige (losse, vaste) grond met brokken van en sommige
 materialen die blijkbaar het laatste in ongekende
 volgorde uit de m. mepke "Dungt graaf" gekomen
 zijn. Deze materialen overzichten ook de schouwing en
^{kunnen} worden als zodanig een bijdrage leveren voor het
 periodiseren van het laatste gebruik zijn de van
 graaf en schouwing. Mogelijk is ook van belang,

een laag met puinresten die gelegen is op de
het grondpakket met kogelputten de werk. ^{Dit} Het
verschijnsel doet willen wij voorlopig als een afbraak
laag (mischien ook ook bouwlaag) in te beschouwen.

O. profiel, profiel II,
met graafvulling
en afbreuk.
Jes. v. u. A. Z. W.
foto: R. Woudstra

Pl. 8

5659

Naast de reeds genoemde verschijnselen in het profiel,
moeten wij nog melding maken van een tweede
graft, ongeveer 24 m. naar het zuiden gelegen. Ook
hier zijn twee in eerste aanleg de graft in de richting
vanaf de vaste (veenlaag) grond, of ontoppenvlak.
De tweede, hoger gelegen talud, geeft ook hier
de indruk dat de graft menovee maken inge-
bruik is geweest. De vulling bestaat, wat naar
diepste delen betreft, uit een dergelijke substantie.
Hoger uit een meer zandige materiaal. Voor-
lopig zullen wij met het tekenen van dit gedeelte
vaststaan. Later moeten wij de gelegenheid vinden
om het profiel naar beide zijden uit te breiden. Hier-
door zullen ^{verkrijgen} bereiden we dan een volledige door-
snee over het gehele terrein. Ten gevolge op de
tweede graft moeten wij onze verwondering uit-
drukken over de geringe indelinge afstand van
beide voorkomende grachten. Het is haast niet
aan te nemen dat deze afstand voldoende de

kunnen zijn voor een bijbehoren of bewoningsoppervlakte.
 Het wil ons voor komen dat de kraak van elue
 graakt welens van een andere periode of kortstijg
 zou kunnen zijn. De tot nu toe verkregen bevindingen
 verduidelijken. Zijn de mate ingewikkeld dat is, zo
 wij een oplossing van alle problemen en willen vinden,
 ons nog niet tot een veel grootere aanpak van het
 onderzoek. Om hieraan te voldoen. Hetten we aan
 de O. kant in N. richting een stent met om daarin
 nadere gegevens te verkrijgen! Of men er goed aan
 te denken om in de komende tijd voor eerst als vaak
 te moeten stellen, de totale omvang, men heeft be-
 grenzingen van het oudere graafteinstel. Syk-
 matisch na te gaan. De daar ons opgegeven merk-
 saamheden geven ons de wijleid om te kunnen aan-
 wijzigen wat een meet te worden. Met de
 de O. kant van de afgegraven dat werd de N. o.s.
 A. wending naar Taan komt om een en ander naar
 te bevestigen naar omstandigheden te regelen.

Hf. 10

2H

Hf. 9

5660

Proefsluifte. De N. gelegen graafte: Rechts om de (oloude
 partij) ontlaag (B. laag). Het is ^{de} daarvoor komende
 graafteinstel. Te hoogte van meet van (0.26 m. H.A.P.) een
 tweede graafteinstel.

Proefsluifte. De daarin beschreven vloeiing aan
 de O. kant van de N. gelegen graafte. J.P.
 van uit het Noorden. (Foto W. H. J. van der Meulen)

